

Kéziratok, amelyek nem adnak vissza ide küldendő: „MURAVIDÉK” szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám. Postatakerék számla száma 12980. Kiadó-tulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyílttér 1-50 dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VIII. Évf.

Murska Sobota, 1929. május 26.

21. Szám.

A földgolyónk és az ember.

A jó Isten és az a hatalmas természeti erő mely a földet és rajta az embereket megteremtette kétségtelenül úgy képzelte a dolgot, hogy az a négy végtagu, melegvérű, eleveneket szülő gerinces stb. magát embernek nevező, magát az állatvilágba soroló, a mindenségben egyáltalán nem számító part, békességben szeretetben fogja eltölteni azt a rövidke néhány percét, melyet ő életnek nevez, magáénak csak azt tartja, amit csipetnyi eszével és kezével a saját céljaira a földből kivenni és átalakítani tud. Ebben segíti őt az Isten az ő földjével levegőjével, nap sugarával. Soha nem jött arra a gondolatra, hogy a földből kitermelt anyagokon élő és élettelen holmikon kívül magát a földet, amely mindenkié és senkié gyilkolások árán sokféle álürügy alatt: vallás, nyelv stb. az erősebbek elveszik a gyengébbektől a gyengébbeket megölik vagy ami még nagyobb kegyetlenség kiéheztetik. Annyi csipetnyi kis föld darabot juttatnak (ha egyáltalán juttatnak) nekik, hogy abból a megélhetés szükségleteit kitermelni képtelenek legyenek: tehát egy lassu, de biztosan élő éhhalálra legyennek ítélve. (Öngyilkosságok, rablások, lopások száma a háboru óta rettenetesen emelkedett, a munkanélküliek pedig megtízszereződtek)

Ember nézz magadon végig és ha te is ilyen vagy szégyeld magadat és változz meg, mert az éhesek kirabolnak, elveszik vagy ondat s nagy kinjaikban talán még a kegyetlen szivedet is. Mert nem így mondta ezt Krisztus Urunk: Adassék a királynak stb. . . .

A levegőt szabad mindenkinek szívní, sőt nem embernek is. A nap melegében sütkérezhetsz mint minden más állat s növény. Víz is ihatsz létd fenntartására, de már enni (vadászni, halászni) csak annak szabad, aki azt fegyverével kierőszakolta gyengébb embertársától. Igazságos ez?

Bajba került egy emberalkodta léghajó. Nem tudott előre jutni, vissza kellett szállni a földre mint mindennek előbb utóbb. Nem tűnik-e vizásnak kedves olvasó, hogy előbb engedelmet

Politikai hírek.

Jugoszlàvia. Öfelsége aláírta a Franciaországgal kötött hájózási és kereskedelmi szerződést. Ugyanakkor fogadta a miniszterelnököt. A jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződés, amely három évvel ezelőtt készült néhány kifogásolt pont miatt a magyar parlamentben nem lett ratifikálva. Most újból felvetett ezen pontok tárgyalása. A régi szerződést kijavítják és a közeli jövőben életbe léptetik. A tárgyalások főleg a tranzító forgalomra fognak kiterjedni. A vasutügyi kérdések is érzel rendezve lesznek ugyszinte a fiuinci magyar szabad kikötő forgalmi kérdése is. A kisanant külügyminiszterei egy hétiig maradtak Jugoszláviában 17.-én megkezdték a sajtókonferenciát. 22.-én megkezdtek a kirándulásokat főleg autokon.

Megjelent az egyes adókról szóló törvény végrehajtási utasítása. Egyike azt írja, hogy a földadó kiegészítő adót csak huszonötezer dinártól kezdve kell számítani és csak az azon fölül összeg után számítandó. Földadót csak azok fizetnek akiknek tiszta jövedelme az ötvenezer dinárt meghaladja.

Amerika nem hajlandó részt venni a nemzetközi jóvátételi bankban. Az angol jóvátételi szakértő, visszaérkezése után indul meg a vita a Párisban a konferencia záróüléséről. Az amerikai kormány nem akar résztvenni a jóvátétel behajtásának biztosítá-

sára tervezett intézkedésekben sem. Hogy az amerikai kormány miért ilyen magatartásu, senki sem tudja. A Chicágó Tribuna arra vezeti vissza, hogy a szövetséges hatalmak rá akarják venni az Egyesült államok kormányát, hogy csökkentse a követeléseit. A belga kormány jóvátételi delegátusai egyhangulag visszautasították az Owen Young-féle jóvátételi tervezetet és nem hajlandók lemondani a Dawes-tervezetben biztosított garanciákról.

Görögország. A köztársasági elnök Konduristisz ismeretlen okból lemondott; Venizelosz hiába igyekszik őt rábeszélni, hogy maradjon továbbra is elnöknek.

Bombay-ban ismét zavargások vannak. A sztrájkoló munkások a gyárakat, rendőröket megtámadták köveket hajigáltak. Az angol kivezényelt katonák riasztó lövéseket adtak le, mire a sztrájkvezetők a tömeget szétszóratták.

Franciaország. A párisi jóvátételi konferencia jelentése elkészült, tizenegy fejezetre oszlik. Az új rendszer életbeléptetésekor azonnal töröltessék a Dawes tervezetben irt ellenőrzés. A németbirodalmi vasutak független társaság vezetése alatt maradhatnak, de Németország hitelezői is ebben kellő számban képviseltessenek. A német delegátus elfogadja a Young-tól e hó 6.-án megjelölt összegeket.

Lloyd George-ról az a véleménye, hogy nagyon állhatatlan,

kell kérni egy másik embertársuktól az utasoknak, hogy leszállhassanak onnan, ahonnan tovább menni nem tudnak, a levegőből a földgömbünkre? akár csak azt kérdeznék szabad-e ettől meg atól a határvonaltól kezdve erre vagy amarra levegőt szívní vagy a nap melegét magára bocsátani?

Aki természetannal csak egy kicsit foglalkozik, pláne aki egész életét arra szentelte, annak az ilyen dolgok oly furcsának tűnnek fel.

Csak az az ember nem lát e természetadta jogokba, aki csak az emberadta jogokat ismeri, aki emberalkodta kényszerzubbonyban nevelkedik s azt mint egyedüli helyesét és jót ismeri s megszokta.

Dicsérendők a franciák, akik nemcsak hogy a Graf Zeppelin utasainak megengedték a francia területen való leszállást, hanem mint az Istentől odarendelt vendégeket, embertársakat rendkívül előzékenységgel magyaros vendégszeretettel fogadták és megvendégelték őket.

Most még azt kellene mondani nekik. Soha ne kérdezd máskor szabad-e itt vagy ott leszállnod, jöjj bármikor és bárhol szeretettel, mi mindenkor szeretettel fogadunk de testvér ne csak akkor gyere, ha a masinád kereke eltörik! Veled és embertársainkkal szemben nincsen határunk, nyitva áll az ajtó állandóan számatokra. N.

soha nem tudja mit akar annyi bizonyos, hogy erőszakot akar és emiatt, ha Wilson erélyesen fel nem lép egy béketárgyaláson, majdnem ököre ment vele.

Irország. Az irek szabadságmozgalmi vezérért az irek nagy izgalmára kizárták a dublini parlamentből neve: De Valeza ő volt miniszterelnök. A kizárást az okozta, hogy a parlament elnökével tisztességtelen magaviseletet tanúsított. Az irek és angolok az utóbbi időben elég békésen megvoltsk egymás mellett, most egy időre megint lesz egy kisebb-nagyobb bonyodalom belőle.

Litvania. Voldemaras mérnyölői közül három diákot kerítették kézre, mert a tettesek állítólag a diákok közül kerültek ki. Négy forradalmár halálra ítéltett.

Románia. A targovistei ünnepeken bosszút esküdött Károly extrónörökös nevében Cornescu szenátor: „Esküszöm az oltár előtt, hogy megfogjuk bosszulni a hercegen elkövetett hitványságokat. Esküszöm, esküszöm, esküszöm.

Áldott béke.

A lelkeken nem ült még dér . . .
S fel-felpezsgett a kedv, a vér!
Fényt sugárzott bér és róna
S szebb színekben nyílt a róza...

Mikor még nem volt háboru,
Nem volt örökké csak boru . . .
Dalos ajktól hangzott a táj,
De azóta minde csak fáj!

Fáj a hajnal, fáj az alkony
S csak panasz kél minden ajkon!
Bánatosztó sötét színe
Mikor tűnik le hát, végre?

Mikor nem folyt még tenger vér,
Szebb volt, ugy-e testvér?
Nem voltál még te sem árva,
S nem öltöztünk akkor gyászba.

Ha jött a fagy, ha vert a jég,
Volt kenyerünk azért elég.
Sorsunk nem volt nyomoruság,
Testvér, hol hát az igazság?

Nem sirattunk testvért, apát,
Nem viseltünk gyászpántlikát.
És ha összeölelkeztünk,
Nem sóhajtott fel a lelkünk:
Olasz róna, Kárpát orma!
Testvér, ugy-e, fáj a nóta?

GÁLOSSY.

HIREK.

HETI NAPTÁR.

MÁJUS (81 nap) 22 hét.

Hó és hét napja.	Róm. kath.	Protestáns.
26 Vas.	1. Szthár.	Szenth.
27 Hétfő	Boda egyh.	Beda
28 Kedd	Ágoston pk.	Emil
29 Szerda	Poni Magd.	Maxim
30 Csüt.	Urnapja	Nándor
31 Péntek	Szt. Jobb	Petronella
JUNIUS hó (31 n.)		
1 Szomb.	Pamfil	Pamfil.

Vásárok:

Máj. 27. Cankova, D. Lendava; 28. Puconci.

Időjárás:

Herschel szerint: váltózó. Tapasztalat: derült, napok.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	240—250		
»	Rozs	»	240—		
»	Zab	»	250—		
»	Kukorica	»	250—		
»	Köles	»	220—		
»	Hajdina	»	220—		
100 kg.	Széna	Din.	80—120		
»	Bab cseres.	»	700—		
»	Bab vegyes	»	500—		
»	Krumpli	»	80—150		
»	Lenmag	»	600—		
»	Lóhermag	»	2400—		
1 kg.		III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	8.—	8—50	9.—	
Ősző	7.—	7—50	8.—	8—50	
Tehén	3.—	3—50	4—50	6.—	
Borjú	—	—	12.—	12—50	
Sertés			15.—	15—75	
Zsir I-a			29.—	30.—	
Vaj			85.—	40	
Szalonna			28.—	25.—	
Tojás 1 drb.				1.—	

Valuta.

Zürichben 100 Din =	9.127 sfrk.
100 Doll. (E. A.) adnak itt	5610 Din.-t
100 Pesoért (Urug.)	» 4900 »
100 Márkért adnak itt	1320 Din.-t
100 Frankért (Páris)	» 215 »
100 Pengőért	» 990 »
100 Schil. (Bécs)	» 798 »
100 Cseh kor.	» 168 Din.-t

— A kiadóhivatal utolsó felhívása a hátralékosok tartozásainak kiegyenlítése céljából. Felkéretnek — teljes tisztelettel — mindazon abonensek és hirdetőik, akiknek számlák illetve fizetési felhívások küldettek, hogy hátralékos összegüket azonnal küldjék a kiadóba, mert f. é. június hó 15.-én az összegek behajtása végett az ügyvédnek adatnak át. Nem járja, hogy a fizetési felhívásokra egyesek egyáltalán nem is válaszolnak. Ezt a felhívást azért közöljük nyomatékosan azokkal akiket illet, hogy esetleges igazolványaikat, a befizetett összegekről szóló jegyzékeiket 15.-éig rendezhessék. — A lap tulajdonos és a lap gondnoka.

— Helypénz eltűnése. A d. lendavai hetipiac helypénzének beszédével Skrabán rendőr volt megbízva. A kézipénztárból, máj. 18.-án, amikor is kollegája, Bratkovics rendőr helypénze is benne volt, a Skrabán által beszédett 245 Din. eltűnt, Bratkovics összege ellenben bennmaradt. Az egyik összeg érdekes eltűnése az egész várost foglalkoztatja, de már a nyomozó hatóságot is.

— Sör miatti panasz, mely a d. lendavai korcsmárosok részéről fakad azért jogos, mert az lehetetlen, hogy Ormozs-M. Szobota, illetve Ormozs-D. Lendava vasuti vonalak közti fuvardíj különbözet akkora volna, hogy a sör hektoliterjét D. Lendaván 50 dinárral drágábban adják, mint M. Sobotán.

— Pofozkodás. Birza, a d. lendavai polgári iskola tanára, az ottani gőzsütőde segédjével sörözött és billiárdozott a Korona kávéházban. A két partner eközben valamin összeveszett, minek vége az lett, hogy a péksegéd felpofozta a tanárt. Az ügy a bíróságra került, hol a segédet négy napi elzárásra ítélték. Fogda he-

lyett azonban a segéd tovább állott, valószínűleg Magyarországra.

— A körfűrész levágta az ujjait. Külics Mihály brezovcii tekintélyes gazda, a puconci ev. egyház gondnoka, f. hó 21.-én Vljaj predanovcii fűrésztelepén rönkjeit fűrészeltette. A már kész deszkák szélezésénél segített a körfűrésznél de oly szerencsétlenül, hogy a fűrész a jobb kezén két ujját teljesen, három ujját pedig félig levágta. Rögtön bevitték M. Sobotába orvoshoz, ahol bekötözték.

— Meghívó. A kapornaki önkéntes tűzoltó egyesület június 2.-án a Pongrác-féle vendéglő, összes kerthelyiségében d. u. 2 órai kezdettel, zártkörű „táncvigalmat“ rendez, melyre a nagyérdemű közönséget ezuton hívja meg. Tehát talpra mindenki, aki óhajtja a kellemeset, itt a jó alkalom, Bátran mondhatjuk előre, akik szerencsétlennek látogatásukkal, nem fogják megbánni, mert a dus lombos falu üdítő levegője lenyűgözi, és a Pongrác jó hatású bora, kedvre deríti a kedves vendégeket. Vagyunk, szíves pártfogásukat kérve a — rendezőség.

— Figyelem adófizetők! A finanszakra új szervezése miatt, mely az adóügyi hatóságnak rendkívül sok belső munkát ad, a ljubljani pénzügyigazgatóság elrendelte, hogy május 15.-étől a további intézkedésig, a hivatalok az összes adóügyi hatóságoknál hétköznapokon csak délig, azaz 8—12 óráig vannak a felek részére nyitva. Ajánlatos, hogy az adófizetők minél nagyobb mértékben vegyék igényben a postai csekkel való adófizetést annál is inkább, mert minden póstahivatalnál a csekkek elegendő számban állanak a felek rendelkezésére. A csek hátlapján ráirandó, hogy mit vagy milyen adónemet fizet a fél; pontos címet és ház-

számot pedig elől kell a csekkre írni.

— II. negyedévi adófizetés. A II. negyedévi adóbefizetési kötelezettsége május 15.-én esedékes (házbér-, kereseti-, tőkekam-, társasági-, forgalmi- és katonai adó) vált. Az esedékeség utáni 8 napon belül az adót be kell fizetni. Aki azt elmulasztja s a felszólítást jelentő csekkre vár, az dinár után egy para felszólítási díjat fizet. Végrehajtási költség, két para egy dinár után, a végrehajtási illetékeken kívül. A költségek 10 dináron aluliak nem lehetnek. Május 15.-étől fogva a be nem fizetett adó után, a befizetés napjáig 6%-os kamat számíttatik fel.

ORSZÁG-VILÁG.

— Az alkalmazotti adót tíz százalékkal emelték. A pénzügyigazgatóság az adóhivataloknak megküldte azt a rendeletét, mely szerint május 1.-től visszamenőleg az alkalmazotti adót 10%-al felemelik. A többlet a tartományi alaphoz csatolják.

— Fürdés halottja. Bezdán a csatornában a munkások fűrödtek, négyen az árba kerültek, három kimentettek, a negyediket holtan húzták ki Momcsék Iván feketicsi lakosnak vélték őt, de a nála talált munkáskönyv Pistuk György névre van kiállítva s így a halott ismeretlenné vált. A nyomozás, a halott kiléte iránt folyik.

— A málitoráki asszonyt Szubu Katicát, aki férjgyilkossággal volt vádolva életfogytiglani fegyházra, annak szeretőjét, Gilezan Petrunt pedig tíz évi elzárásra ítélték.

Leányt egy leányért.

— Novella. —

Írta: GÁLOSSY JÓZSEF.

(Folytatás.)

Anasztázia, ha vissza-vissza gondolt is, de nem érzett megbánást: hiszen olyan nagyon szerette ezt a magyar férfit.

Már rejtelmes alkony borította a szőke Tisza partját, mikor megérkeztek. Titkon jöttek, senki se tudott rólok. S a kis ház még ott volt, éppen úgy, mint amikor Imre utóljára látta.

— Nézd, szeretett Anasztáziám, az ablakai még világosak is: fenn vannak...

A leány szorosabban megfogta Imre kezét. Egy percre eszébe jutott a Volga... Itt idegennek érezte magát... Ki tudja, a szívükbe fogadják-e?...

Imre az édes örömtől, Anasztázia a félelemtől szorongva, — belép-

tek a kedves otthon küszöbén keresztül.

Egy öregember és egy öregasszony ült az asztal mellett és egy leány, Imre testvére.

— Imre!... Elveszett Imre!... Te drága gyerek! — tört fel az édes, meglepő öröm mind a hármuktól.

— Apám... Anyám... Juliska!...

Mind a hárman ölelték őt az örömmel kitörő gyönyörével.

— De kedveseim — szólott Halász Imre, abból a szeretetből a nagyobb felét tartásatok meg ennek a szegény leánynak, a hajdani elrabolt Halász Juliska, unokájának, kit megtaláltam messze a Volga partján...

Halász Imre kedvesei a meglepetés, a csodálkozásba ejtődés néma ámulatába estek. Már akarták kérdezni, hogy ki ez a leány, aki vele jött és itt áll némán, szótlánul, de nem kellett kérdezni: Imre megmondta.

— És ő az én boldogságom — a menyasszonyom... — egészítette ki, amit mondani akart.

Reá néztek mind a hárman... és a hajdan elrabolt Halász Juliskának a fényképére gondoltak... Annak megtestesült mása ez az orosz leány...

Juliska, Imre huga volt az első, aki karjaiba zárta; azután a szülők is és nem vonták meg tőle annak a szeretetnek egyik felét, melyet Imre óhajtott.

Éjfélután egy óráig fenn voltak abban a kedves tiszaparti házban és a megtért fogoly hosszú történetképpen mondott el mindent, ami ott történt negyvennyolc-negyvenkilenc után, Saratovból le a nagy Volga partján...

Óvél egyre növekvő szeretettel fogadták szívükbe a kedves rokont, az árvát, az elhagyottat, ki most már úgy volt a Volga mellett, mint volt nádtenger közepén egyetlen ingó szál, körülötte a többi, mi az életviharban

támasztékul szolgálhatott volna, le-törve, lekaszáva...

Halász Imre elvégezte a történet elbeszélését, magához vonta édes menyasszonyát és még ezeket mondta:

— Elhoztam ezt a leányt, azért a leányért, annyi különbséggel, hogy hajdan azt erőszakkal vitték el, míg Anasztázia önként, szíve sugallatára követett engem ide, a nagyanyja szeretett hazájába. És hadd keseregjenek a volgamenti legények, cserébe a hajdani tiszamelléki halászlegények bánatáért...

Álomra tértek, hogy álmodjanak a holnapról, a jövőről: egy megkezdett szép életről a Tisza kanyargós partján...

Csak, ki tudja, midőn másnap szerte futott a hír a szép tiszaparti lányok között, kik visszavárták Halász Imrét, — felcsendült-e ajkukról újra ez a nóta:

... Pedig itthon most is egyre várja Tiszapartnak legszebb leánya?...

(Vége.)

— Baltimoreban egy híres kémikus különféle mérgek és ellenmérgek hatását az emberre és állatra akarta tanulmányozni, de senki sem akadt aki kísérleti nyulaként kívánt volna szerepelni. — Gondolt egyet és megnősült, hogy feleségét annak tudta nélkül kísérleti céljaira felhasználja. Mára második napon beadott neki egy mérget, amikor már a mérgek hatása mutatkozott, ellenmérget adott be. — Ez így ment több ideig és a fiatal asszony nem is sejtette rosszulletének okát. Azonban egy napon régi asszonyi szokás szerint elkezdett férje fiókaiban annak távolléte alatt kutatni és egy noteszt talált, amelyben férje a rajta alkalmazott mérgek hatását írta meg. Az asszony azonnal megindította a válópert és az államügyész vád alá helyezte a kémikust, aki azzal védekezik, hogy a tudomány érdekében folyamodott ehhez a lépéshez.

— A váratlan elenőrzések pontos munkára készítetnek. Zsivkovics Petár miniszterelnökünk autóval Karlovácra utazott. A főispáni hivatalban a lakosság és a gazdasági, szociális élet iránt érdeklődött. Tovább utazott, még a községi hivatalokba is bement. Mindenfelé várták érkezését, de már másnap Beogradban termett. Stupnik községben Zágrebtől 15 km.-nyire a falusi elemi iskolába ment, ahol folyt a tanítás. A tanulóknak felelni kellett, ő maga is examinált. A szegény tanulók részére ezer dinárt adott; azután még egyet-mást megtekintett és már indult is másfelé.

— Magyar orvosok kirándultak Beogradba egy budapesti egyetemi tanárral. A beográdi orvosi egyesület tiszteletükre vacsorát adott. Este tizkor hajón a Vaskapun át Romániába utaztak.

— Egyesítik a szerb-horvát helyesírást.

— Budapest szombat este félhétkor a Dunába zuhant a magyar légi forgalmi társaság egy kiségitő utasszállító repülőgépe. A gép Kreter nevű pilótával simán tette meg az utat Bécsből Pester, itt azonban a Duna felett szélviharba került. A pilóta manővrozással akart a Duna felől kikerülni és a szárazföldre leszállani, törekvése nem sikerült és a gép a vízbe zuhant és azonnal elmerült. Edig sem a gépet, sem a pilótának és a gép utasának Hoffer osztrák állampolgárnak holttestét nem sikerült kihalászni.

— Becskerek közelében lévő Botos községben a napokban vakmerő rablás történt. Ismeretlen tettesek behatoltak a pravoszláv templomba feltörték az egyházközségnek ott őrzött pénzszekrényét és abból ötvenezer dinárt raboltak el. A pénz többi részét meghagyták. A betöréssel több egyént gyanúsítanak köztük az egyházfit is, mert a kirabolt szekrényben megtalálták a toronyóra felhúzó kulcsát, melynek helyét csak az egyházi ismerte.

— Judoszláv-magyar kereskedelmi szerződési tárgyalások. Jugoszlávia és Magyarország között a legközelebbi jövőben kereskedelmi szerződési tárgyalások fognak megindulni. Walko Lajos magyar külügyminiszter egyik legutóbbi beszédében azt mondta, hogy a jugoszláv-magyar kereskedelmi tárgyalások már nem késhetnek sokáig, már azért sem, mert a Jugoszlávia és Magyarország között fennálló kereskedelmi kapcsolatok eddig csak konvenciókban és nem szerződésekkel van szabályozva. Jugoszlávia és Magyarország között ez előtt három esztendővel már létrejött egy kereskedelmi szerződés, amelyet azonban a magyarok mindeztideig nem ratifikáltak, így az sohasem lépett életbe. Jugoszlávia most arra az álláspontra helyezkedik, hogy bizonyos intézkedéseket a már egyszer megkötött kereskedelmi szerződésben meg kell változtatni és éppen ezért Jugoszlávia és Magyarország között a legközelebbi jövőben ezek a tárgyalások újra meg fognak indulni. Ha ezt a régi szerződést ki fogják korrigálni, akkor a magyar parlament sem zárkozhatik el az elől, hogy az újonnan létrejött kereskedelmi szerződést ne ratifikálja. Ezek az új tárgyalások főképpen a tranzitforgalomra fognak vonatkozni, valamint számos vasutügyi kérdést kell majd rendezni, azután elintéztést kell nyerni a fiemei magyar szabad kikötő és tranzit forgalom kérdésének is.

— Elindult Graf Zeppelin Amerikába és pedig csütörtök reggel pont 6 órakor. Eckener reméli, hogy szombaton délután Lakehurstba érkezik, ha a szelek vissza nem tartják hajóját; tehát 70—75 óra alatt teszi meg az utat. A Felső Rajna völgye fölött verőfényes napsütésben uszott a léghajó. Waldshut fölött 655-kor, Sackingen fölött 710-kor, Basel fölött félnyolckor vonult; itt posta csomagokat dobott le. Öt nagy svájci repülőgép a svájci határig kísérte. Lyon fölé érve a hajó déli irányt vett, 12 órakor Velence fe-

lett sietett a Földközi tenger felé hajadni. Este azonban rossz hírek érkeztek a friedrichshafoni szikratáviró állomásra, melyek szerint a léghajónak két motora eltört. Így a továbbrepülés lehetetlenné vált és Eckener kapitány elhatározta, hogy visszatér Friedrichshafenbe. Délfranciaország felett azonban erős szélviharba került és alig tudott előre haladni. Pénteken reggel a Graf Zeppelin a Rhona torkolatának közelében repült, tíz órakor ért Nincs városába. A déli órákban a sebessége minimális volt, alig tett meg óránként 10—20 kilométert. Estefelé élt a léghajó Toulon fölé, erre már négy motorja törött el és alig haladt előre. Eckener kapitány erre elhatározta, hogy leszáll, mert utját nem képes folytatni. A touloni tengerészeti prefektusa értesítést kapott, hogy legyen segítségére a léghajó leszállásánál. Nyolc óra körül ért földet a Graf Zeppelin. Eckener kapitányt, a tisztikart és az utasokat a franciák nagy előzékenységgel fogadták. Legalább egy hétig fog tartani, míg az új motorokat beépítik a léghajóba és újra utra kelhet.

— Pancsevó közelében három utassal lezuhant a Franco-Roumaina légi forgalmi társaság Bukarest-Beográdi gépe egy hirtelen keletkezett förteteg miatt. A vihar rettenetes erős volt és a pilóta az olcsóbb légrétegekben remélt kevésbé erős áramlatokat. Egy pillanatra tizszeres erővel jött egy széles légáram, amely a repülőgépet felforgatta. Szerencsére puha fűzfákra esett a gép, amelyek valamelyest enyhítették a szabadesés sebességét annyira, hogy a három utast csak jelentéktelen sérülések érték. A gép persze összetört.

SPORT.

Hazena:

Hazenacsapatunk bajnoki mérkőzése Ljubljánában.

Mura hazenacsapata e hó 26.-án mérkőzik Ljubljana legjobb csapatával Ilirijával. Ilirija teljesen felkészülten várja csapatunkat azért 26.-án már szerepelteteli is a két zágrebi hazenistát köztük Concordia internacionális kiváló képességű halfját Flick-et.

Mura komplett csapata e hó 25.-én d. u. 2 órakor indul el Ljubljánába, hogy idegen pályán folytassa győzelmi babérait és hirnóvet szervezen klubjának.

Miért ? !

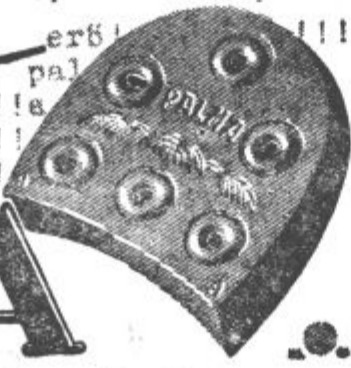
Miért nincsen, ha esik az eső a Kolodvorska ulica azon részén, ahol a gyalogut a Turk mögött kettéválik egy komp vagy legalább egy kis propeller, hogy a vasutról érkezőket az ott álló vizen átszállítsa ?

Miért lehet a vendéglők, és korcsmák asztalán péksüteményt találni, azt végig tapogatni, ha az uccai árusításkor az nincsen megengedve ?

5 hónapig Palma 5 mig bőr 2 hónapig

Idő pénz, pénz erő
Egyikből sincs heverő
Kereset bár elég,
Sporolás a nyereség
Palma kell hát hordani,
Mert ami két hó helyett
5-ig tart,
Gazdagítja a magyart.

PALMA

— Felhőszakadás Zágreb-ban. Hétfőn este Ivancsgrádon Zágreb mellett annyi eső esett hirtelen, hogy a főtér egy méter magasan elöntötte a víz. A főtérakon hőmpölygött az árvíz. Az emberek magasabb helyekre menekültek. Az istállókban, ólakban az állatok elfulladtak. A vasuti töltést kétszáz méter hosszúságban elsodorta a víz.

— Batiszfalva szepesmegyei községben Tettetenti vasuti őrfelésege ebédre egy döglött libát sült. Az ebéd elfogyasztása után egy órára az egész család megbetegedett. A vasuti őrfelésege meghalt, az asszony és három gyermeke élet-halál között lebeg.

— Repülőgép katasztrófa. Egy csehszlovák repülőgép, amely Prága és Rotterdam között közlekedett, a nagy ködben elvesztette föntlenti tájékozódását felborult, zuhanni kezdett és Rittershágon közelében egy erdőbe esett, ahol a gép utasaival együtt elpusztult.

— Perzsiái földrengés. A múlt héten Khorossan tartományban, most Rogat és Kaighan városokban óránként ismétlődik a földrengés. Rettenetes károkat okozott a mostani is: négyezerre teszik a halottak számát. Nem maradt annyi ember életben, hogy a halottakat és állati hullákat eltemethessék. Ötven község (város, falu) teljesen elpusztult. Élelem, orvos, gyógyszer nincsen. Autóautó, repülőgépek szállítják őket Turkesztánból és Oroszországból oda.

— Strassburgban a város központjában a villamos vasutak több munkása a sinek kicserélésén dolgozott, közben az olvasztáshoz használt készülék benzintartálya felrobbant. Pillanatok alatt lángok csaptak fel és az égő benzin több munkásra és járókelőre is ráfröccsent és ruhájukat meggyújtotta. Hét súlyos sebesültet kórházba szállítottak a többinek a mentők nyújtottak segítséget.

GAZDÁLKODÁS.

A vajdaságban a lótenyésztés

válságos helyzetbe jutott. Az állatorvosok gyűlést tartottak Vrsacon az elsatnyuló lóállomány feljavítása céljából. Határozat: 1.) állíttassék fel Bánátban és Báeskában egy-egy állami méntelep.

2.) Lótenyésztési szövetkezet alakíttassék, ahol a kanca anyag még elég jó.

3.) Szigorú szakértői felügyelet gyakoroltassék a magánménekenél.

4.) A muraközi és egyéb nehéztestű hidegvérű ménnek kizárassanak.

5.) Lókiállítások rendezendők. Tenyészlő vásárok tartassanak.

Ha egy pillanatra a prekmurjei lovainkra tekintünk hasonló válságos helyzetet találunk. A mi lovaink futásra nem neveltetnek, ezért mind gyenge mellkasúak. Nincsen egyebük mint nagy hustömegű testűk és legtöbbször hadónászó, kaszázó lábuk. Erősebb mezőmunkára szintén nem használhatóak még annyira sem, mint a fűgőbb testű könnyű lovak. Ha a Murán át megyünk, ott könnyebb, jól futó lovakat találunk, de a hátsó lábuk mind rossz. Kitarós futásra ők sem igen alkalmasak. Nem ártana egy erős csontú, élénk lovat kifejlesztetni belőlük. A tenyészkancaikat törzskönyvezni kellene. Egyetlen egy kéznek kell a dolgot kézbevenni. Igazi, jó szemű, tudományosan művelt szakembernek kell pártatlanul mindenféle politikai és egyéb izmentes eljárással az állományt feljavítani. A bizottságok számos, sokszor teljes szakértelem nélküli működése lehetőleg mellőztessek, mert a sok huza-vona egy egységes modellhez nem tud elvezetni. Kifutók, legelők létesíttessenek, ahol az állatok naponta szaladgálhassanak.

A lakosságok főleg arra ösztönözendők, hogy a csikókat, lovakat gyakran futtassák. Az elkényesztetett ló semmire sem való. A tréning előnyei, annak módjára kell felhívni és oktatni a lótulajdonosokat. A gyerek és az ifjuság serkentessék a lovaglásra: Nálunk a legények sem olyanok amilyeneknek lenniök kellene. A legtöbb fél a lótól s nem szereti a hü és szorgalmas lovat. A zabtermelést is fokozni kellene. Ne igyekezzünk sok lovat tenyészteni, hanem keveset, de azok mind egy szálíg edzett egészséges, formás, jól futó és munkára is használható értékes lovak legyenek. Ezzel emelkedne Prekmurje vagyoni értéke is. A murántuli kard és tehén állású lovakat mind kiselejtezném, azokat feljavítani gyorsan is jól nem lehet. A mi lovaink közül csakis a jó patájú, jó lábú, mély mellkasú kancákat, amelyek legalább öt kilométert tudnak egy folytatásban legalább 15—17 perc alatt ügetve szaladni törzskönyvelném és ezekre nem egyszerre a legfinomabb keleti vérű apaállatokat bocsátanám, amely keverékből legtöbbször semilyen jó testalak nem keletkezhetik, ha-

nem egy erősebb péld. nóniusszal javítanám a hustömegét csonttá és csak azután finomítanám a vérmértékletet és a munkabírási kapacitást. A belga lovakat egészen elhagynám. Tíz év múlva olyan egyenes lábú, félkönyű zömök, jól futó lovaknak kellene lenni Prekmuriében, hogy azokon vajmi kifogásolni valót sem lehetne találni. Ez csak úgy lehet-éges ha egy szakember veszi e terület lótenyésztését a kezébe s minden formásabb kancát személyesen kipróbál s azokat törzskönyvezi. Ezek részére a megfelelő méneket kijelöli. Eleinte nem kellene magasvérű drága mén; a javított somogyi, gási, fehérvári ménnek is megfelelők lennének. Az előrehaladásnak mértani pontossággal, szemmel láthatóan kell bekövetkezni. A jelenlegi magánmének nehéz fajtáját nem törzskönyvelném, mert a hasznosításuk nem áll arányban a költségekkel amelyekbe kerülnek.

KÖZGAZDASÁG.

Általános munkássztrájk tört ki Szlovénországban. A dunaszerdahelyi, ógyallai, párkányi és lévai kerületben a nagygazdaságokban minden munka megállott. A marhákat nem etetik, nem fejjik, a gépek a mezőn hevernek. A munkások 30—40 százalékos béremelést kérnek, továbbá óránként 2—2 csehkrona órabért, a munkaidőt a fiatalok részére nyolc órában kéri megállapítani.

Kassán ötszáz munkás a német konzulátus elé vonult és zajosan tüntetett a német kormány ellen, mert május 1.-én vérbefolytatta a berlini munkások tüntetését. A feszült helyzet egyre rosszabodott s végre betörték a kaput, amely a konzulátusba nyílt. Erre az udvarból gummitörő rendőrök rohantak elő és a tüntetőket szétverték. Hét embert letartóztattak.

A munkásnyomor rohamosan fokozódik mindenfelé s úgy látszik nem lehet rajtuk segíteni, mert munka nincsen. Olvassuk, hogy „Francusko Društvo za Imigraciju” cégtől értesítést kapott a vajdasági munkáskomara, hogy Franciaországban szükséges lenne öt ezer mezőgazdasági ipari és bányamunkásra. Ötezer munkás elhelyezése egy csepp a tengerből. Ezzel nem lesz érezhető a nyomorúság enyhülése. — Prekmurjeiek fogjatok össze és segítsétek egymást mindenben, mert kívülről jövő nagy segítségre nem lehet kilátástok. A gazdag juttasson a munkanélkülinek munkát, ha nem is lesz nagy jövedelmű egyszerre, hirtelen a kiadott munka; csak a befektett tőkét adja meg. Már ezzel nagyban segítve lesz az embertársán; ellenkező esetben, ha a kommunizmus kiűt, nagyobb kárunk lesz.

Terjessze és olvassa a „MURAVIDEK“-et

Jó karban levő
cséplőgép
garnitúra

olcsón eladó. Bővebbet megtudható: KEMÉNY MARKÓ-nál, Murska Sobota.

ELADÓ

jutányos áron egy gőzcséplőkészlet, huzatos egy éves, egy vagon napi teljesítménnyel, Clayton & Shuttlenworth. Megtekinthető és kérdezősködni lehet

BAUMEISTER JÖS.
MARIBOR

Aleksandrova cesta 20 szám alatt.

Legjobb

kerékpárok

valamint alkatrészek

jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas és gépkereskedésben
Murska Sobota.

Evangelicsanszke
krsztsanszke
MRTVECSNE

peszmi
DRÜGO VÖDÁNYE

sze dobijo v trgovini

HAHN IZIDOR v Murski Soboti.

SZTARISINSZKE i
ZVACSINSZKE

knige

v slovencskom jeziki

sze dobijo v trgovini

HAHN IZIDOR v Murski Soboti.

A legtökéletesebb és legalkalmasabb
GAZDASÁGI GÉPEKET

motorokat,
cséplőgépeket,
vetőgépeket,
kaszálógépeket,
szántógépeket,
triőröket stb.

a legkedvezőbb árak és feltételek mellett szállít

AGRAR k. d. ZAGREB, Draškovičeva 35.